

AP1 KVÆGKONGRES: VI SKAL LÆRE AF DE DØDE KØER

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Kendskab til dødsårsagen kan forebygge, at andre dyr i besætningen lider samme skæbne. I mange tilfælde fortæller obduktion en overraskende anden årsag end forventet.

”Ingen ko skal dø forgæves. Det har en landmand engang sagt til mig. Og det synes jeg faktisk, er et rigtigt godt argument for at bruge tid på, at obducere køerne og finde ud af, hvad de er døde af.”

Sådan indledte dyrlæge Sine B. Møller, Skovbjerg Dyrlægeteam, en meget illustrativ og lærerig gennemgang af hendes arbejde gennem det seneste halvandet år, hvor hun i en række besætninger har obduceret både selvdøde og aflivede køer.

Fordelen ved at obducere dyrene er iflg. dyrlægen, at når man kender dødsårsagen, har man også mulighed for at forebygge, at flere køer i besætningen dør af samme årsag.

Fordelen ved at obducere dyrene er, at når man kender dødsårsagen, har man mulighed for at forebygge, at flere køer i besætningen dør af samme årsag.

OBDUKTION GIVER OFTE SVAR

”Jeg hører tit landmænd, der siger, at de godt ved, hvad koen døde af – fx colimastitis eller forgiftning. Men når vi åbner køerne, finder vi faktisk ofte årsager, man ikke kunne gætte sig til,” fortalte Sine B. Møller og viste en række eksempler, blandt andet en ko med nyrer, der var tre gange så store som normalt. Den var blevet behandlet for bughindebetændelse, men viste sig

at have nyrebækkenbetændelse. En anden ko var død af en kæmpe leverbyld – gættet på dødsårsagen havde været blodprop. I en tredje besætning døde en del kvier. Årsagen viste sig at være voldsomme løbesår.

"Selvfølgelig sker det, at vi ikke finder årsagen. Men i langt de fleste tilfælde gør vi," forklarede Sine B. Møller, som det seneste halvandet år har obduceret 40 køer og kun har oplevet 'en håndfuld', hvor obduktionen ikke gav svar, men hvor en efterfølgende laboratorieundersøgelse i flere tilfælde gav en diagnose. Hun understregede samtidig, at det, at landmanden træffer en aktiv beslutning om ikke at acceptere døde køer i besætningen og sætter fokus på problemstillingen, virkelig kan rykke.

Eksempler på det var en besætning, der i januar 2016 havde en kodødelighed på 9,7 pct., og som nu ligger på 7,2 pct. Målet er 4 pct. En anden besætning lå i oktober 2016 på 5,2 pct. Den har nu reduceret dødeligheden til 3,9 pct. Målet er 2,5 pct.

Sine B. Møller er med i ét af fire teams af eksperter med stor viden om at reducere dødeligheden i kvægbesætninger, som SEGES har etableret. Både ekspertteams og hendes arbejde med at obducere har været en del af projektet *Sunde køer dør ikke*.

Artiklen har været bragt i [KvægNYT nr. 5, 2017](#).